Uthusets nye briller

Solveig Lønseth hjelper falleferdige Saksumdal Tempel å se seg selv i et restituerende lys.

Av Eirik Abri 13.10.20 Kritikk

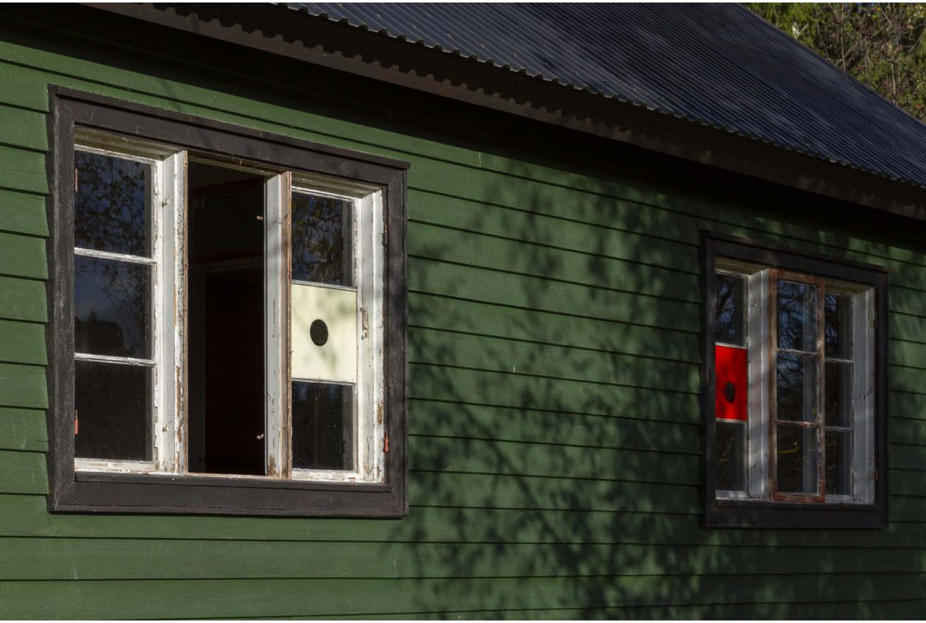

Solveig Lønseth, *Vindr og auga*, 2020. Foto: Saksumdal Tempel.

Byen forsvinner under meg mens taxien sikksakker oppover fjellet, og plutselig ligger det tåke helt inntil autovernet. Jeg er på vei til Saksumdal Tempel, seksten kilometer utenfor Lillehammer sentrum, for å se Solveig Lønseths utstilling *Vindr og auga*. Visningsrommets mystiske navn og utilgjengelige beliggenhet, sender tankene mine til den amerikanske kunstneren James Turrells lefling med buddhistisk arkitektur i den permanente installasjon *Open Sky* på den japanske øya Naoshima. Lik Lønseth bruker Turrell primært det naturlige lyset som materiale. Men der

Turrell i *Open Sky* begrenser lyset, går Lønseth helst andre veien og sysselsetter hele spekteret.

Vindr og auga

Solveig Lønseth

Saksumdal Tempel, Saksumdal
12. september 2020 — 31. desember 2020

Leserinnlegg

Del

Skriv ut

I Lønseths *Kolo Kloro Komia*, stilt ut på Fotogalleriets vårutstilling i 2018, lar hun en cyanotypemulsjon utfolde seg foran øynene til publikum ved hjelp av lyset fra vinduene i utstillingsrommet. Den fotografiske prosessen er ikke endelig, i stedet lar den fargene fluktuere i takt med solens bevegelse over himmelen. *Kolo Kloro Komia* er likevel i høyeste grad et fotografi, og det er delvis innrammet av en bit vindusbeslag fra ytterveggen. Aktivering av arkitekturen på stedet er òg betegnende for Lønseths praksis.

I det jeg trer inn i Saksumdal Tempel, et falleferdig uthus tilhørende det gamle småbruket der galleristene bor, slår denne hangen hennes til stedsspesifisitet meg umiddelbart. *Vindr og auga* er en installasjon som hovedsakelig bruker det lille visningsrommet som materiale. Ved første øyekast ser det simplistisk ut. I hvert av de tre rommene er én av rutene i vinduet erstattet med et glassarbeid. Bortsett fra varierende fargevalører, er de tre rutene relativt like i utformingen: et ugjennomsiktig rektangel rammer inn en semi-transparent sirkel. Det er straks fristende å benytte den sirkulære delen som et filter for å kikke ut av rommet. Like fort blir det tydelig at funksjonen er å henvise blikket i motsatt retning, mot utstillingsrommet.

Charlotte Posenenske
Installation Views
1.2.–27.04.2025
Vestfold museene

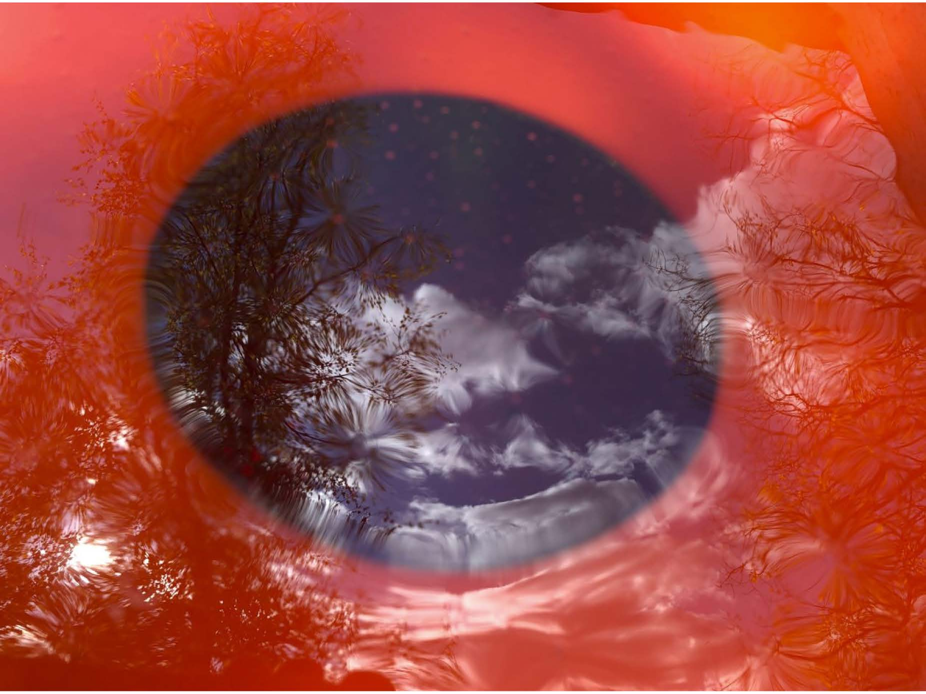

Solveig Lønseth, *Vindr og auga*, 2020. Foto: Saksumdal Tempel.

Saksumdal Tempel er et visningsrom som forkaster den hvite kubens nøytralitet. Her er rommene fylt til randen av små og store fortellinger, som i likhet med den fotografiske prosessen i *Kolo Kloro Komia*, mangler begynnelse og slutt. Historiene som avtegner seg på veggene, i taket og på gulvet har sykliske egenskaper. De er pågående. Og det er denne biografiske arkitekturen Lønseths utstilling kretser rundt.

Flere vegger er brutalt åpnet, som ved påbegynt oppussingsarbeid, og blotter baksiden av ytterveggen med rester av vindpapp hengende i flerrer. Lag av maling i grønt, hvitt og gult, overlapper hverandre, her og der avbrutt av merker etter demonterte lysbrytere og stikkontakter. Store åpne hull i gulvet lar en se grunnmuren og videre ned til steinmassene i bakken under. Sirkler har formet seg på de få gulvplatene som fortsatt er intakte, av vann som har dryppet gjennom taket. Som besøkende finner man seg midt oppe i denne prosessen, og for hvert sekund en tilbringer der, tvinnes ens egen fortelling inn i den.

Det er lett å først anta at *Vindr og auga* er et rent soloprosjekt. Ved nærmere ettersyn blir det imidlertid klart at menneskene bak Saksumdal Tempel, Tarald Wassvik og Siri Leira, har vært avgjørende. Et visningssted for samtidskunst som i så stor grad er løsrevet fra det urbane fellesskapet, tvinges til å konstruere sitt eget sosiale økosystem. Det overfladiske blir fort patetisk her ute, samtidig som tanken får rom til å utfolde seg. Samtalen min med Wassvik etterlater inntrykket av at et åpent og kollektivt orientert tankesett kanskje er eneste veien å gå for å overleve og utvikle seg, uavhengig om man er kunstner eller bonde.

I samarbeid med Lønseth har Leira og Wassvik lagt til rette for en treveis kommunikasjon mellom visningsrommet, kunstobjektene og tilskueren. Saksumdal Tempel er et gammelt byggverk som blir *sett* av et kunstverk i samtiden. Men dette blikket er ikke dokumenterende eller dømmende; i stedet fungerer det som et objektorientert kamera som understreker de liminale kvalitetene i skjæringspunktet mellom den nye galleridriften og den gamle gårdsdriften. Sagt mer konkret: Lønseths linser bringer frem rommets potensiale som et sted for kulturutveksling på tvers av yrker og stedstilhørighet.

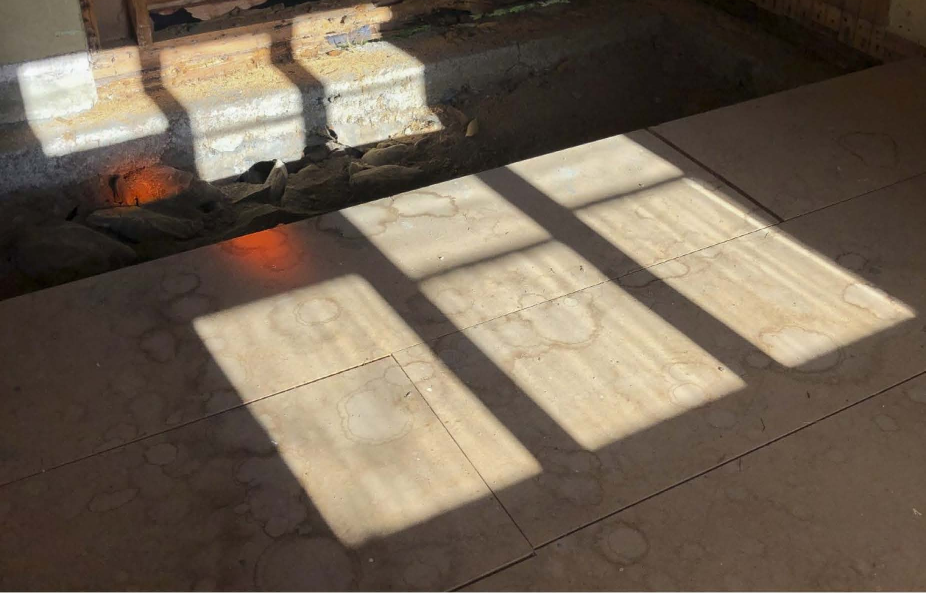

Solveig Lønseth, *Vindr og auga*, 2020. Foto: Saksumdal Tempel.

Vindr og auga

Solveig Lønseth

Saksumdal Tempel, Saksumdal
12. september 2020 — 31.
desember 2020

Leserinnlegg

Del

Skriv ut

Leserinnlegg

Skriv et leserinnlegg

Ditt navn

Din e-post

Skriv leserinnlegg Avbryt

Lecture:
Legacy Russell on The Black Meme

When?
March 6, 17:00

Where?
Scene 6, Kunsthøgskolen i Oslo

Norsk Kritikerlag
Norwegian Critics' Association

KUNSTHØGSKOLEN I OSLO
OSLO NATIONAL ACADEMY OF THE ARTS

KUNSTAKADEMIET
THE ACADEMY OF FINE ART

OPEN CALL
Soloutstilling 26/27
Frist: 23. februar

TEG
NER
FOR
BUN
DET

Senter
for
tegnekunst

1 FEB - 30 MAR
ALI
SHAH
GALLEFOSS
DEKORASJON
OG
KONSTRUKSJON

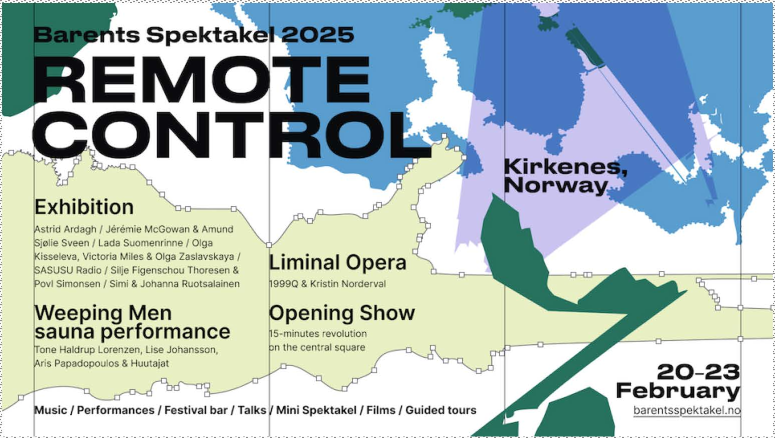

Barents Spektakel 2025

REMOTE CONTROL

Kirkenes, Norway

Exhibition

Astrid Ardagh / Jérémie McGowan & Amund Sjølie Sveen / Lada Suomenrinne / Olga Kisseleva, Victoria Miles & Olga Zaslavskaya / SASUSU Radio / Silje Figenschou Thoresen & Povl Simonsen / Simi & Johanna Ruotsalainen

Liminal Opera

1999Q & Kristin Norderval

Weeping Men sauna performance

Tone Haldrup Lorenzen, Lise Johansson, Aris Papadopoulos & Huutajat

Opening Show

15-minutes revolution on the central square

20-23 February

barentsspektakel.no

Music / Performances / Festival bar / Talks / Mini Spektakel / Films / Guided tours

Nylig publisert

Opprørets time

Ved hjelp av TV-mediet gir Joen Vedel form til motstandens energier mens de fortsatt bobler under overflaten.

Av Victoria Durnak 13.02.25 Kritikk

Torrlägg Öresund

En utställning i Malmö visar att det är bäst att betrakta megalomana idéer som tankelekar.

Av Hedvig Weibull 13.02.25 Kritikk

Glæden ved at male

Francis Picabia var i enhver forstand maksimalist. Men det er de minimalistiske værker, der scorer flest point på udstillingen med hans senværker i Paris.

Av Andreas Schlaegel 12.02.25 Kritikk

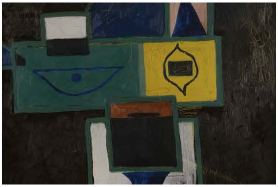

Sentrum brister

Nora Adwan møter en pågående, moralsk krise med skjønnhet og innbitt optimisme på Unge Kunstneres Samfund.

Av Nora Joung 11.02.25 Kritikk

Mest lest

1 Ødelegg alle datamaskiner

Av Constance Tenvik 30.01.25 Intervju

---

2 Når blir det nok involvering?

Av Mariann Enge 30.01.25 Kommentar

---

3 Grønlandsk selvforsvar

Av Louise Steiwer 31.01.25 Intervju

---

4 Slutten er bare begynnelsen

Av Jakob Myklebust Huus 06.02.25 Kritikk

---

5 Psyko-interiør

Av Line Ulekleiv 27.01.25 Kritikk

---

6 ‘Allo ‘allo!

Av Stian Gabrielsen 23.01.25 Sesongstart

---

7 Hemligheter och lögner

Av Frans Josef Petersson 05.02.25 Intervju

---

8 Trøstespikking

Av Nora Joung 17.01.25 Kritikk

---

9 Sluk det

Av Nicholas Norton 04.02.25 Mini

---

10 Sannheten har få venner

Av Maria Moseng 22.01.25 Kritikk

Kunstkritikk

Kunstkritikk utgis av
Stiftelsen Kunstkritikk
Ansvarlig redaktør:
Mariann Enge

post@kunstkritikk.no
ISSN 1504-0925

Kunstkritikk arbeider etter Vær Varsom-plakaten for god presseskikk.

Kunstkritikk støttes av

Arts Council Norway
SWEDISH ARTSCOUNCIL
Svenska kulturfonden
FRITT ORD
Bergesen-stiftelsen
frame finland
STATENS KUNSTFOND
THE OBEL FAMILY FOUNDATION
Oslo
Norwegian Ministry of Foreign Affairs